

Raadsvoorstel

Registratiekenmerk: L160573
Datum raadsvergadering: 08 maart 2018
Portefeuillehouder: E. van Beurden

Onderwerp: herinrichting Hessenweg in de kern Achterveld i.c.m.
vervanging van het hoofdriool

Voorstel

Het college stelt u voor:

1. in te stemmen met de herinrichting van de Hessenweg, waarbij het door de Denktank Achterveld gepresenteerde herinrichtingsplan leidend is;
2. te bepalen dat de rijbaan binnen het plangebied in (gekleurd) asfalt wordt uitgevoerd;
3. een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.041.000 en de werkzaamheden te bekostigen vanuit verschillende in de begroting aanwezige onderhoudsgelden ad. € 2.412.000 aangevuld met:
 - een provinciale subsidie van € 1.130.000;
 - een subsidie van het Waterschap Vallei en Veluwe van € 149.000;
 - een bijdrage vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter hoogte van € 350.000;
4. hiertoe begrotingswijziging met nummer 2018 - 1013 vast te stellen.

Aanleiding

Directe aanleiding voor het herinrichtingsplan is het gemeentelijk voornemen om delen van het in de Hessenweg gelegen hoofdriool te vervangen. Om deze werkzaamheden te kunnen uitvoeren, moet het wegdek worden opgebroken. De Dorpsraad zag deze operatie als een uitgelezen kans om de kwaliteit van de openbare ruimte c.q. het karakter van de Hessenweg te verbeteren. Al langer leefde in Achterveld de wens om de Hessenweg een dorpsere uitstraling te geven en de verkeersveiligheid op de belangrijkste weg in deze kern te vergroten. Op initiatief van de Dorpsraad is een breed samengestelde Denktank in het leven geroepen die, met ondersteuning van een adviesbureau, geprobeerd heeft de ideeën en wensen te vertalen naar een concreet ontwerp/inrichtingsplan. Het herinrichtingsplan dat nu ter besluitvorming voorligt, is daarvan het resultaat.

Doel / Effect

De vervanging van het hoofdriool en de daarmee samenhangende maatregelen zorgen voor een betere afvoer van het hemelwater. Hierdoor wordt ook de kans op wateroverlast in de kern Achterveld verminderd. Ook draagt deze vervanging bij aan het verkleinen van de kans op overstorten van afvalwater op het relatief schone oppervlaktewater.

De voorgenomen herinrichting van het bovengrondse deel draagt bij aan het vergroten van de leefbaarheid en de verhoging van de verkeersveiligheid op de Hessenweg. Ook het parkeerareaal wordt licht uitgebreid.

Argumenten

1.1 Het herinrichtingsplan kan rekenen op breed draagvlak

Op 24 april 2017 heeft de Denktank het herinrichtingsplan aan Achterveld gepresenteerd. Voor deze bijeenkomst hebben alle inwoners van Achterveld een uitnodiging ontvangen. Uit de vele positieve reacties kon worden afgeleid dat de bezoekers van deze bijeenkomst in meerderheid uitkijken naar de realisatie van dit plan. Iedereen die dat wilde, kon zienswijzen indienen.

De ontvangen zienswijzen zijn gebundeld in een zienswijzennota die u medio augustus 2017 reeds van ons heeft ontvangen. Deze was geagendeerd voor de Uitwisseling van 31 augustus 2017. Korthedshalve verwijzen wij u naar de zienswijzennota met bijbehorend memo waaruit blijkt dat Denktank op zorgvuldige wijze met de reacties is omgegaan. Tijdens deze Uitwisseling op 31 augustus heeft de voorzitter van de Denktank het herinrichtingsplan gepresenteerd en toegelicht.

1.2 Het voorstel voor de oostelijke entree is op verzoek omwonenden aangepast

Na de informatiebijeenkomst van 24 april 2017 heeft een aantal bewoners van het oostelijk deel van de Hessenweg alsnog voorgesteld om de oostelijke entree (ter hoogte van de Klettersteeg) anders vorm te geven. Men vond dat de voorgestelde entree te weinig snelheidsremmende werking had, waardoor de kans bestond dat de snelheid van het autoverkeer op dit gedeelte van de Hessenweg te hoog zou blijven. In overleg met een afvaardiging van deze bezorgde bewoners is het ontwerp aangepast. Het eindplaatje kan rekenen op instemming van de bewoners die dit knelpunt hebben geagendeerd. Deze planaanpassing is weergegeven op één van de bijlagen bij dit raadsvoorstel.

1.3 Verlaging van de maximum-snelheid draagt bij aan verhoging van de verkeerveiligheid

Een veel gehoord kritiekpunt op de huidige inrichting is het relatief grote aantal wisselingen van de toegestane maximum-snelheid. De wens om hier iets aan te doen is in het inrichtingsplan overgenomen. Zo wordt de hele Hessenweg tussen de Klettersteeg en de westelijke komgrens als 30 km-gebied aangewezen. Dit houdt dus in dat de huidige 50 km-weggedeelten komen te vervallen. Deze verlaging van de maximum-snelheid komt niet alleen de verkeersveiligheid maar ook de leefbaarheid ten goede.

1.4 Het aantal parkeerplaatsen neemt licht toe

Het 'gestoken' parkeren tegenover De Roskam wordt in het voorliggend plan gewijzigd in langsparkeren. Dit leidt tot een verlies van 12 parkeerplaatsen.

Het verlies aan parkeerruimte wordt in de directe omgeving van dit hotel/restaurant gecompenseerd. Deze aanpassing kan wel tot gevolg hebben dat bezoekers van deze uitspanning hun auto iets verderop, maar nog steeds binnen acceptabele loopafstand, moeten neerzetten. Ook de opheffing van deze gestoken parkeerplaatsen draagt bij aan verhoging van de verkeersveiligheid; in de huidige situatie hebben automobilisten die deze parkeervakken achteruitrijdend willen verlaten immers niet altijd voldoende zicht op het overige verkeer op dit deel van de Hessenweg.

Per saldo is er sprake van een geringe uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen langs het centrale deel van de Hessenweg.

1.5 materiaalkeuze voor de rijbaan is discussiepunt

Hoewel het voorstel van de herinrichting op veel draagvlak kon rekenen, leidde één kwestie tot discussie. En dat is de materiaalkeuze van de rijbaan.

De makers van het herinrichtingsplan (Denktank) hebben een voorkeur voor een ander type materiaal dan asfalt omdat dit in hun ogen beter past bij het versterken van de veiligheid en leefbaarheid in de kern van Achterveld. Zij vinden dat gebakken klinkers, meer dan asfalt, kunnen bijdragen aan het accentueren van het dorpse karakter van de Hessenweg.

Dit gebakken materiaal is immers natuurlijk, rustiek en duurzaam.

Ruim 50 bewoners van de Hessenweg hebben bezwaar tegen de mogelijke keuze voor klinkers. Dit bezwaar is primair gebaseerd op de vrees voor het ontstaan voor geluidsoverlast. Om die reden hebben zij aangedrongen op het opnieuw aanbrengen van asfalt.

Om meer inzicht te krijgen over het geluidsaspect hebben wij een onafhankelijk bureau onderzoek laten verrichten over het geluidsvraagstuk. Zowel de Denktank als de initiatiefnemers van de handtekeningenactie (Actiegroep Asfalt) zijn bij het formuleren van de onderzoeksvragen betrokken geweest.

In een van de bijlagen bij dit raadsvoorstel zijn de resultaten van dit onderzoek verwoord. Belangrijkste conclusie is dat stille klinkers qua geluidniveau vergelijkbaar zijn met asfalt. Gebakken klinkers daarentegen leiden tot een forse toename van het geluidniveau en om die reden wordt het gebruik van dit materiaal dan ook ontraden.

De Denktank heeft geen bezwaar tegen een keuze voor stille klinkers. De initiatiefnemers voor de handtekeningenactie vinden dit echter geen goede keuze. Ondanks een gezamenlijke gespreksronde tussen leden van de Denktank en van de Actiegroep Asfalt is het niet gelukt om beide partijen op één lijn te krijgen. Daarom heeft wethouder Van Beurden beide groepen uitgenodigd voor een excursie naar gemeenten waar deze stille klinkers zijn aangebracht. Op verzoek van de voorstanders van asfalt is ook een bezoek gebracht aan een locatie waar in hun optiek ook een dorpse uitstraling is bereikt, maar dan zonder klinkers.

Op 2 februari zijn de plaatsen Diepenveen, Westervoort en Veenendaal bezocht. Aan deze excursie hebben ook diverse leden van uw raad deelgenomen. Deze excursie heeft niet tot een wijziging van standpunten geleid. De Actiegroep Asfalt blijft bij haar standpunt dat stille klinkers kwetsbaarder zijn dan asfalt en dus eerder aan vervanging toe zijn. Ook stellen zij dat de geluidreducerende werking op termijn afneemt. Verder verwacht de Actiegroep Asfalt dat deze keuze voor klinkers tot trillinghinder zal leiden zijn.

De Denktank meent dat de keuze voor klinkers zal bijdragen aan een verhoging van de verkeersveiligheid en de leefbaarheid. Zo is de Denktank er van overtuigd dat een klinkerverharding zal leiden tot een afname van de gemiddelde snelheid van het autoverkeer, waardoor ook het geluidniveau zal afnemen. Een ander aanneme is dat een klinkerverharding zal bijdragen aan een betere naleving van de voorrangsregels. Ook meent de Denktank dat een keuze voor dit type verharding zal leiden tot een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en in het verlengde daarvan tot een vermindering van de beleefde barrièrewerking.

Wij vinden dat in voldoende mate is aangetoond dat de kwaliteit van de rijbaan c.q. de mate van schade, trillingen en verzakkingen in belangrijke mate afhankelijk is van de

zorgvuldigheid bij het werken aan de fundering en de opbouw van de (grond) lagen die onder de rijbaan liggen.

Wanneer dat niet op een vakkundige wijze gebeurt heeft dat zo zijn gevolgen voor de kwaliteit van de wegverharding (ongeacht of die nu uit een asfaltlaag of uit een klinkerverharding bestaat). Dit betekent dat bij de uitvoering van de werkzaamheden in het bijzonder moet worden gelet op een zorgvuldige verdichting van de ondergrond. Van de fouten die op dit gebied in andere plaatsen zijn gemaakt kan lering worden getrokken. Wij hebben er dan ook vertrouwen in dat elders gemaakte constructiefouten in Achterveld voorkomen kunnen worden. Het tot dusverre doorlopen voorbereidingsproces heeft in dat opzicht nuttige bouwstenen opgeleverd.

Op grond van deze rationele objectiveerbare argumenten begrijpen en respecteren wij dat de Denktank achter haar herinrichtingsplan (met stille klinkers) blijft staan omdat dit materiaal, meer dan (gekleurd) asfalt, bijdraagt aan de in het wensplan beoogde versterking van het dorpse karakter.

1.6 Maatschappelijk draagvlak

Zowel de vertegenwoordigers van de Denktank als die van de Actiegroep vonden het zinvol en wenselijk om 'verantwoording af te leggen' aan de bewoners van de Hessenweg. Per slot van rekening zijn dat degenen die het meest van de herinrichting zullen merken. Deze bewoners hebben een uitnodiging ontvangen voor een bijeenkomst die op 19 februari in 'Ons Gebouw' is gehouden. Op deze bijeenkomst waren ongeveer 70 belangstellenden aanwezig. Beide groepen hebben daar geprobeerd hun voorkeur toe te lichten, te verdedigen en antwoord te geven op vragen vanuit het publiek.

Wij hebben moeten vaststellen dat ook deze bijeenkomst niet tot een eensluidend standpunt heeft geleid. Een substantieel aantal aanwonenden blijft een voorkeur houden voor het opnieuw aanbrengen van asfalt.

Als college vinden wij het belangrijk dat dit soort ingrijpende herinrichtingsplannen op zo breed mogelijk draagvlak kunnen rekenen. Per saldo gaat het hierbij vaak om projecten die een flink beslag leggen op de gemeentelijke middelen. Verder speelt mee dat het eindresultaat minimaal enkele decennia in stand gehouden moet worden. En dan is het wel plezierig wanneer de 'omgeving' tevreden is en blijft over de uiteindelijke inrichting van de weg.

Daarom vinden wij het van groot belang dat de keuze voor de verharding van een rijbaan op breed draagvlak moet kunnen rekenen onder degenen die langs de betreffende weg wonen. Per slot van rekening zijn zij immers degenen die dagelijks op deze weg uitkijken en het verkeer voorbij horen rijden en dus met de gevolgen van een eenmaal genomen besluit worden geconfronteerd.

Wij zijn van mening dat het kritisch geluid van een deel van de bewoners dan ook niet kan worden genegeerd. Tijdens de bewonersavond hebben ongeveer 60 aanwezigen op duidelijke wijze te kennen gegeven dat zij geen stille klinkers maar asfalt terug willen zien. Minder dan 10 aanwezigen bleken een voorkeur voor klinkers te hebben. En dat is een significant verschil.

Alles afwegende hebben wij gemeend een zwaarder gewicht te moeten toekennen aan het aspect 'maatschappelijk draagvlak' dan aan de inhoudelijke argumentatie voor een keuze voor stille klinkers.

Overigens willen wij nog wel de mogelijkheid onderzoeken om het gedeelte van de Hessenweg ter hoogte van het dorpsplein/kerk van een klinkerverharding te voorzien, om op die manier het beoogde 'pleingevoel' te versterken. Vanzelfsprekend zal de uitwerking van dit voornemen in zorgvuldig overleg met direct-aanwonenden gebeuren.

2.1 Werk met werk maken

Na lezing van het vorenstaande zou je bijna vergeten dat de vervanging van het hoofdriool de belangrijkste aanleiding is en dat de herinrichting van de rijbaan c.q. de kwaliteitsimpuls voor het hart van Achterveld daarvan in zekere zin een afgeleide is. Onder het motto 'werk-met-werk-maken' is met een creatieve blik gezocht naar aanvullende middelen om dit project met zowel een ondergrondse als bovengrondse component tegen zo gering mogelijke kosten te realiseren. En daar menen wij redelijk in te zijn geslaagd. De totale projectkosten worden geraamd op € 4.041.000. Het overgrote deel hiervan kan worden gedekt uit de 'gespaarde' onderhouds- en vervangingsbudgetten.

2.2 Provinciale subsidie voor verbetering fietscondities

Het herinrichtingsvoorstel van de Denktank is bij de provincie aangemeld voor een subsidie op grond van het 'Actieplan Fiets en Veiligheid gemeentelijke infrastructuur provincie Utrecht'. Deze aanvraag is gehonoreerd. De provincie heeft hiervoor een subsidiebedrag van € 1.130.000 toegekend. Dit is aanmerkelijk hoger dan waar wij op gerekend hadden. Bij het toekennen van deze subsidie lijkt de provincie ook betekenis te hebben toegekend aan het feit dat dit project vanuit de Samenleving Voorop gedachte tot stand gekomen.

2.3 Beslag op reserve bovenwijkse voorzieningen

De reeds 'gespaarde' middelen voor onderhoud en vervanging van riolering, wegen en groen, aangevuld met de provinciale subsidie en de subsidie van het Waterschap zorgen samen voor een dekking van € 3.691.000. Om dit project te kunnen realiseren dient nog een bedrag van € 350.000 aan additionele dekking te worden gevonden. Dit bedrag is aanwezig binnen de reserve bovenwijkse voorzieningen. Voorgesteld wordt om dit bedrag aan de reserve bovenwijkse voorzieningen te onttrekken.

€ 4.041.000	geraamde projectkosten inclusief VAT
Dekking:	
€ 1.489.000	bijdrage vanuit de voorziening egalisatie rioolbeheer
€ 888.000	bijdrage vanuit de voorziening egalisatie wegbeheer, deklagen
€ 35.000	bijdrage vanuit de voorziening egalisatie groenbeheer
€ 1.130.000	bijdrage van de provincie Utrecht
€ 149.000	bijdrage van het waterschap Vallei en Eem
<u>€ 350.000</u>	bijdrage vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen
€ 4.041.000	totaal dekking

3. Verwerking in de gemeentelijke begroting:

Met ingang van 2017 schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat investeringen met maatschappelijk nut door de gemeente worden geactiveerd en afgeschreven. Bijdragen van derden (provincie, waterschap) worden hierbij in mindering gebracht op het te activeren bedrag. Vanuit gemeentelijke middelen wordt een bijdrage gedaan ter hoogte van € 2.762.000. Dit investeringsbedrag wordt over een periode van en 50 jaar afgeschreven. Als de raad instemt met dit voorstel wordt de gemeentelijke

investeringsbijdrage overgeheveld naar de reserve dekking kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut.

De jaarlijkse afschrijvingslasten voortkomend uit de voorgestelde investering kunnen dan gedekt worden middels een onttrekking aan de reserve dekking kapitaallasten investeringen met maatschappelijk nut.

De financiële gevolgen van dit voorstel zijn verwerkt in de begrotingswijziging met nummer 2018-1013. Wij stellen u voor deze wijziging vast te stellen.

Risico's

De provinciale subsidie is toegekend voor een herinrichtingsplan waarbij de rijbaan (incl. fietssuggestiestroken) in klinkerverharding wordt uitgevoerd. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze subsidie (geheel) kan worden 'overgezet' naar een plan waarbij de klinkerverharding wordt gewijzigd in asfaltverharding.

De herinrichting van de Hessenweg en de vervanging van de riolering zullen geruime tijd in beslag nemen. Bij de aanbesteding van dit werk zal een zwaar gewicht worden toegekend aan het beperken van (verkeers)overlast tijdens deze werkzaamheden. Maar bij deze ingrijpende reconstructie is enige vorm van hinder onontkoombaar. Het accent wordt dan ook gelegd op het beheersbaar houden van de hinder. Tijdens de uitvoeringsfase zal de bereikbaarheid van bedrijven en winkels niet altijd even optimaal zijn.

Plan van aanpak/Tijdsplanning

Nadat uw raad heeft ingestemd met het voorstel wordt dit door de gemeentelijke projectgroep nader uitgewerkt. Bij de vertaalslag van het schetsontwerp naar een definitief ontwerp valt vrijwel zeker niet te ontkomen aan het maken van keuzes die in meer of mindere mate tot aanpassing van het herinrichtingsplan zullen leiden. Deze vraagpunten/beslispunten worden zowel aan de Denktank als aan de gemeenteraad teruggekoppeld. De verwachting is dat realisatie pas begin 2019 van start kan gaan.

Communicatie

Insteek is om de hinder overlast tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken en aanwonenden tijdig te informeren over (de gevolgen van) de werkzaamheden in hun directe omgeving en over de maatregelen die genomen worden om de hinder te beperken. Bij de aanbesteding van dit relatief grote werk wordt een zwaar gewicht toegekend aan de wijze waarop de aannemer invulling denkt te geven aan het aspect communicatie.

Bijlage(n)

- eindrapport geluidonderzoek 19 december 2017
- alternatief Klettersteeg (aanpassing herinrichtingsplan oostzijde)
- inrichtingsplan dat op 24 april 2017 gepresenteerd is
- memo herinrichting Hessenweg in kern Achterveld van 21 februari 2018
- begrotingswijziging 2018-1013

Het college van de gemeente Leusden,

directeur-secretaris

burgemeester

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden;

Besluit op basis van het voorstel van het college van 23 januari 2018, nummer: L160573

b e s l u i t :

Het college stelt u voor:

1. in te stemmen met de herinrichting van de Hessenweg, waarbij het door de Denktank Achterveld gepresenteerde herinrichtingsplan leidend is;
2. te bepalen dat de rijbaan binnen het plangebied in (gekleurd) asfalt wordt uitgevoerd;
3. een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.041.000 en de werkzaamheden te bekostigen vanuit verschillende in de begroting aanwezige onderhoudsgelden (totaal € 2.412.000) aangevuld met:
 - een provinciale subsidie van € 1.130.000,00;
 - een subsidie van het Waterschap Vallei en Veluwe van € 149.000;
 - een bijdrage vanuit de reserve bovenwijkse voorzieningen ter hoogte van € 350.000;
4. hiertoe begrotingswijziging met nummer 2018-1013 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad van de gemeente
Leusden in zijn openbare vergadering van 8 maart 2018

I. Schutte - van der Schans
griffier

G.J. Bouwmeester
voorzitter